Bijlage 5

Evaluatie van het experiment met centrale stemopneming bij de gemeenteraadsverkiezingen en de verkiezing de leden van het Europees Parlement.

I. Inleiding

Gedurende de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014 hebben experimenten plaatsgevonden met de centrale stemopneming in de gemeenten Hardenberg, Kampen, Raalte, Sittard-Geleen en Ouder-Amstel. Ook zijn experimenten met de centrale stemopneming gehouden bij de verkiezing van de leden van het Europees Parlement in de gemeenten Raalte, Kampen en Ouder-Amstel. De stemmen werden in deze gemeenten centraal geteld op 26 mei 2014. De experimenten zijn gehouden op grond van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming. De centrale stemopneming houdt in dat de stemopneming, waaronder het tellen van de uitgebrachte stemmen, plaatsvindt op één of enkele locaties binnen een gemeente, in plaats van de stemlokalen waar de stemmen zijn uitgebracht. Direct na afloop van de stemming verricht het stembureau in het stemlokaal wel een voorlopige telling op lijstniveau. Na deze voorlopige telling worden de stembiljetten, stempassen en volmachtbewijzen ingepakt en vervoerd naar één of meer locaties binnen de gemeente alwaar de centrale stemopneming plaatsvindt door het gemeentelijk stembureau.

Het initiatief om experimenten met een centrale stemopneming mogelijk te maken is ingegeven door het streven om het telproces van de stemmen efficiënter, betrouwbaarder, transparanter en dus beter controleerbaar te laten verlopen.[1]

Op grond van de Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming dient een evaluatie van de doeltreffendheid en de effecten van het experiment met de centrale stemopneming in de praktijk plaats te vinden. [2]

In de evaluatie worden per onderdeel zowel de resultaten van het experiment bij de gemeenteraadsverkiezingen als de verkiezing van de leden van het Europees Parlement weergegeven.

II. De organisatorische consequenties van de centrale stemopneming

Inleiding

A. Gemeenteraadsverkiezingen

Bij de gemeenteraadsverkiezingen op 19 maart 2014 hebben de gemeenten Raalte, Hardenberg, Ouder-Amstel, Kampen en Sittard-Geleen een experiment gehouden met een centrale stemopneming.

[1] Kamerstukken *II* 2012/13, 33 573, nr. 3, blz. 6.

[2] Art. 5 Tijdelijke experimentenwet stembiljetten en centrale stemopneming.

B. Europese Parlementsverkiezingen

Ten tijde van de verkiezing van de leden van het Europees Parlement op 22 mei 2014 hebben de gemeenten Raalte, Ouder-Amstel en Kampen een experiment gehouden met de centrale stemopneming op 26 mei 2014.

Vervoer

A. Gemeenteraadsverkiezingen

Er hebben zich geen incidenten voorgedaan bij het vervoer van de stembussen en de processen-verbaal naar de centrale tellocatie. In alle gemeenten werden de processen-verbaal van de stembureaus separaat vervoerd van de stembussen. De processen-verbaal werden overgedragen aan het gemeentelijk stembureau door een lid van het stembureau. Het vervoer van de stembussen is of door de buitendienst van de gemeente uitgevoerd of door een ingehuurde vervoerder. Bij het selecteren van de vervoerder hebben de gemeenten met name rekening gehouden met de betrouwbaarheid van de vervoerder en de kosten van de vervoerder. Alle deelnemende gemeenten hebben meerdere personen per vervoermiddel ingezet als veiligheidsmaatregel bij het vervoer. De gemeenten Kampen en Hardenberg hebben bovendien een overdrachtsformulier laten tekenen door het stembureau en de vervoerder bij het overdragen van de stembus door het stembureau aan de vervoerder en bij het overdragen van de stembus door de vervoerder aan het gemeentelijk stembureau.

B. Europese Parlementsverkiezingen

Er hebben zich geen incidenten voorgedaan bij het vervoer van de stembussen en processen-verbaal van de stembureaus naar de centrale tellocatie. Het vervoer vond in de drie experimenteer gemeenten op dezelfde wijze plaats als ten tijde van de gemeenteraadsverkiezingen.

Locatie centrale stemopneming

Hieronder is per verkiezing weergeven in welke centrale locatie de stemopneming door het gemeentelijk stembureau heeft plaatsgevonden.

A. Gemeenteraadsverkiezingen.

	Centrale tellocatie	Aantal telruimten
Ouder-Amstel	gemeentehuis	1
Raalte	sporthal	1
Kampen	gemeentehuis	6
Sittard-Geleen	gemeentehuis	1
Hardenberg	gemeentehuis	8

Gemeenten kozen ervoor om de centrale stemopneming plaats te laten vinden op één centrale tellocatie. Er zijn daarvoor verschillende redenen gegeven, te weten: het aantal te tellen stembussen was gering (Ouder-Amstel, Kampen), de controle op het telproces (Ouder-Amstel, Kampen, Sittard-Geleen) en de efficiëntie van de stemopneming (Raalte). De keus om het gemeentehuis te kiezen als centrale tellocatie is ingegeven door het feit dat naar de mening van de gemeenten op deze locatie de benodigde faciliteiten aanwezig waren en deze locatie de organisatorische lasten voor de gemeenten zou beperken.

B. Europese Parlementsverkiezingen

	Centrale tellocatie	Aantal telruimten
Ouder-Amstel	gemeentehuis	1
Raalte	gemeentehuis	6
Kampen	gemeentehuis	5

In alle gemeenten vond de stemopneming plaats in het gemeentehuis. In Raalte vond de centrale stemopneming ten tijde van de gemeenteraadsverkiezingen nog plaats in een sporthal. De gemeente heeft voor de verkiezing van de leden van het Europees Parlement een andere keuze gemaakt, omdat de tijdsdruk minder hoog was. De centrale stemopneming kon immers op maandag 26 mei 2014 plaatsvinden. De keus voor het gemeentehuis leidde ook tot minder kosten, omdat geen huur voor de locatie moest worden betaald.

Tijdstip centrale stemopneming

A. Gemeenteraadsverkiezingen

Het Experimentenbesluit [3] staat toe dat het college van burgemeester en wethouders een keuze maakt voor het tijdstip waarop de centrale stemopneming plaatsvindt. Dat kon aansluitend zijn aan de stemming op 19 maart 2014 dan wel de volgende dag (op 20 maart 2014, te beginnen om uiterlijk 9.00 uur). In onderstaande tabel is weergegeven op welke dag de centrale stemopneming heeft plaatsgevonden per gemeente.

	Datum centrale stemopneming
Ouder-Amstel	20 maart 2014
Kampen	20 maart 2014
Hardenberg	19 maart 2014
Sittard-Geleen	19 maart 2014
Raalte	19 maart 2014

In de gemeenten Ouder-Amstel en Kampen werd besloten om de stemopneming de dag na de stemming plaats te laten vinden. De belangrijkste overweging voor deze gemeenten was dat de stemopneming dan door uitgeruste “frisse” krachten zou kunnen worden uitgevoerd en er mogelijk minder druk op de organisatie zou berusten. In de andere drie gemeenten heeft de stemopneming op de avond van de stemming plaatsgevonden. Deze gemeenten vonden het belangrijk dat de uitslag op de dag van de verkiezing zelf bekend zou zijn.

B. Europese Parlementsverkiezingen

De centrale stemopneming vond in alle gemeenten plaats op 26 mei 2014, zoals wettelijk is voorgeschreven. [4] De stemopneming diende op deze datum uiterlijk om 9.00 uur ’s ochtends aan te vangen. In alle deelnemende gemeenten is dit gebeurd.

[3] Zie art. 26 van het Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming.
[4] Zie art. 47, tweede lid, Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming.

Opslag

A. Gemeenteraadsverkiezingen

In Kampen en Ouder-Amstel, waar de dag na de stemming geteld werd, hebben zich geen incidenten voorgedaan bij de opslag van de processen-verbaal en de stembussen. De stembussen werden in Ouder-Amstel opgeslagen in het gemeentehuis, in de kluisruimte van de afdeling burgerzaken. Ook in Kampen werden de stembussen opgeslagen in het gemeentehuis. Daar werden de stembussen direct in de telruimte opgesteld. In de nacht was er fysieke bewaking aanwezig. In beide gemeenten werden de processen-verbaal separaat van de stembussen opgeslagen. Ter beveiliging van de opgeslagen processen-verbaal werd alarmbeveiliging op de locatie ingeschakeld.

B. Europese Parlementsverkiezingen

Omdat de centrale stemopneming op 26 mei 2014 enkele dagen later plaatsvond dan de voorlopige stemopneming op de stembureaus na afloop van de stemming op 22 mei 2014 dienden de stembussen en processen-verbaal in alle gemeenten voor meerdere dagen te worden opgeslagen. Er hebben zich geen incidenten voorgedaan bij de opslag van de stembussen en processen-verbaal.
In Raalte werden de stembussen opgeslagen in de archiefruimte in het gemeentehuis. Er was sprake van alarmbeveiliging op de locatie en er is een beveiligingsbedrijf ingezet. De processen-verbaal werden ook opgeslagen in de archiefruimte in het gemeentehuis. De processen-verbaal werden opgeslagen in een kluis. In Ouder- Amstel vond de opslag op dezelfde wijze plaats als ten tijde van de gemeenteraadsverkiezingen. In Kampen werden de stembussen in het gemeentehuis opgeslagen met aanvullend de inschakeling van alarmbeveiliging.

Het gemeentelijk stembureau

Het college van burgemeester en wethouders was verantwoordelijk voor de benoeming van de leden van het gemeentelijk stembureau. De leden van het gemeentelijk stembureau waren gedurende de centrale stemopneming verantwoordelijk voor de beoordeling van eventueel ongeldige stemmen. Hun voornaamste taak, naast het vastleggen van de resultaten van de telling van elk stembureau in het proces-verbaal, was het houden van toezicht op het verloop van de stemopneming.

A. Gemeenteraadsverkiezingen

In onderstaande tabel is vermeld of de leden van het gemeentelijk stembureau (GSB) een training van de gemeente hebben gehad.

	Training GSB
Raalte	Nee
Ouder-Amstel	Ja
Sittard-Geleen	Ja
Kampen	Ja
Hardenberg	Ja

In de gemeenten Sittard-Geleen en Ouder-Amstel vonden aparte trainingen voor de leden van het gemeentelijk stembureau plaats. In Hardenberg konden de leden van het gemeentelijk stembureau deelnemen aan de training voor de stembureauleden als zij dit wensten, dit werd echter niet verplicht gesteld. Een aantal leden heeft hier gebruik van gemaakt. In Kampen hebben de leden van

het gemeentelijk stembureau een schriftelijke instructie gekregen en zijn ze in een overleg geïnstrueerd over hun rol en werkzaamheden. De gemeente Raalte heeft geen training gegeven aan de leden van het gemeentelijk stembureau.

B. Europese Parlementsverkiezingen

	Training GSB
Raalte	Nee
Ouder-Amstel	Ja
Kampen	Ja

De tellers

De gemeenten konden besluiten om tellers beschikbaar te stellen om het gemeentelijk stembureau bij te staan.[5] Van deze mogelijkheid hebben alle gemeenten gebruik gemaakt.

A. Gemeenteraadsverkiezingen

	Aantal toegevoegde tellers	Aantal leden per telteam	Aantal telteams	Training	Criteria selectie tellers
Ouder-Amstel	10	14	1	Ja	Geen
Kampen	33	3	11	ja	Ervaring
Hardenberg	58	4/5	14	Ja	Geen
Sittard-Geleen	64	4	16	Ja	Ervaring
Raalte	70	7	10	Ja	Leeftijd (min. 18)

In Ouder-Amstel is het aantal tellers bepaald aan de hand van het aantal lijsten dat per stembus geteld moest worden. In de andere gemeenten speelden ook andere argumenten een rol, zoals de snelheid waarmee de gemeenten de tellingen wilden uitvoeren en de (ruimtelijke) mogelijkheden van de locatie waar de stemopneming zou plaatsvinden.

B. Verkiezing van de leden van het Europees Parlement

In alle deelnemende gemeenten werden tellers aan het gemeentelijk stembureau toegevoegd.

	Aantal toegevoegde tellers	Aantal leden per telteam	Aantal telteams
Ouder-Amstel	7	8	1
Raalte	30	5	6
Kampen	45	4/5	10

In Raalte werden minder tellers per telteam ingezet dan ten tijde van de gemeenteraadsverkiezingen, vanwege de kleinere ruimtes waarin geteld zou gaan worden en het feit dat naar de mening van de gemeente de telling onder minder tijdsdruk moest plaatsvinden. Ook in Ouder-Amstel zijn minder tellers per telteam ingezet, zodat meer leden van het gemeentelijk

[5] Art. 27 Tijdelijk experimentenbesluit stembiljetten en centrale stemopneming.

stembureau voor andere werkzaamheden dan het tellen van de stemmen konden worden ingezet. In Kampen werden meer tellers per telteam ingezet dan ten tijde van de gemeenteraadsverkiezingen. De gemeente is hiertoe overgegaan om de telling sneller te doen laten verlopen. Om meer fysieke ruimte te hebben voor het tellen is het aantal tellers per kamer/zaal waar geteld werd verminderd.

De stemopneming

Als de leden van het gemeentelijk stembureau van mening waren dat het tellen van de stemmen correct verlopen was, werd de telling voor het betreffende stembureau afgerond en werd de uitkomst vastgelegd zodat het onderdeel ging uitmaken van het proces-verbaal. Indien er onduidelijkheden waren, kon het gemeentelijk stembureau besluiten de stemmen opnieuw te tellen. Indien bleek dat het aantal stemmen hoger of lager was dan het aantal kiezers dat door het stembureau tot de stemming was toegelaten, moesten de stempassen en volmachtbewijzen voor dat stembureau opnieuw geteld worden.

A. Gemeenteraadsverkiezingen

In alle deelnemende gemeenten is het voorgekomen dat stembussen en/of stempassen en volmachtbewijzen opnieuw geteld zijn. In de onderstaande tabel worden per deelnemende gemeente het aantal getelde stembiljetten en stembussen weergegeven.

	Aantal stembussen	Aantal getelde stembiljetten
Ouder-Amstel	5	6328
Kampen	26	25496
Hardenberg	40	25558
Sittard-Geleen	46	41433
Raalte	22	17058

B. Verkiezing van de leden van het Europees Parlement

In alle deelnemende gemeenten is het voorgekomen dat stembussen en/of stempassen en volmachtbewijzen opnieuw geteld zijn in verband met geconstateerde fouten. In de onderstaande tabel worden per deelnemende gemeente het aantal getelde stembiljetten en stembussen weergegeven.

	Aantal stembussen	Aantal getelde stembiljetten
Ouder-Amstel	5	5101
Kampen	26	16473
Raalte	22	10661

De kennisgeving van het experiment

In alle gemeenten is zowel bij de gemeenteraadsverkiezingen als de verkiezing van de leden van het Europees Parlement bekendheid gegeven aan het experiment door middel van o.a. publicaties in de krant, persberichten, perscontacten, op websites en via sociale media.

III. De duur van de centrale stemopneming

Uit onderstaande tabellen is af te leiden hoe lang de centrale stemopneming per gemeente heeft geduurd.

A. Gemeenteraadsverkiezingen

	Aantal tellers	Aantal getelde stembiljetten	Begintijd centrale stemop-neming	Eindtijd centrale stemopne-ming	Duur centrale stemopneming in uren en minuten
Ouder-Amstel	14	6328	08.30	12.42	4:12
Raalte	70	17058	22.09	01.18	3:09
Kampen	33	25496	08.47	14.32	5:45
Hardenberg	58	25558	22.10	02.15	4:05
Sittard-Geleen	64	41433	22.00	04.30	6:30

B. Verkiezing van de leden van het Europees Parlement

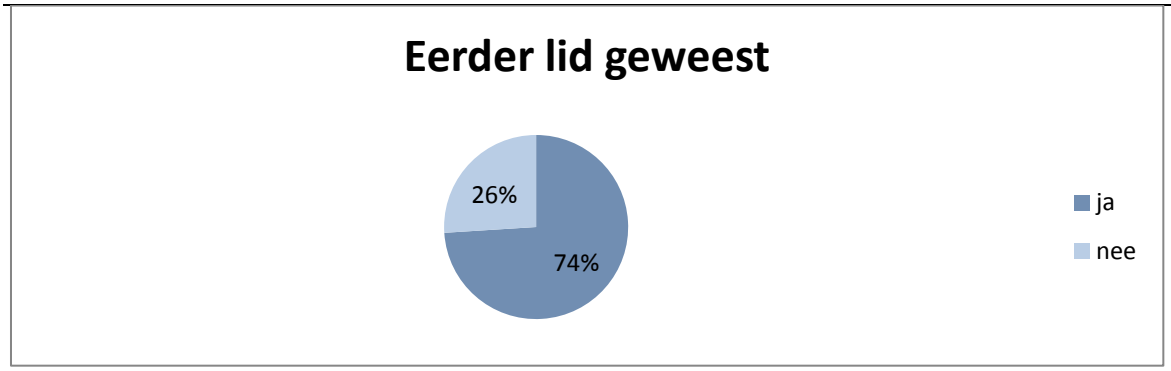
	Aantal tellers	Aantal getelde stembiljetten	Begintijd centrale stemop-neming	Eindtijd centrale stemopne-ming	Duur centrale stemopneming in uren en minuten
Ouder-Amstel	8	5101	08:38	12:32	03:54
Raalte	30	10661	08:40	13:26	04:46
Kampen	45	16473	09:00	13:30	04:30

IV. Ervaringen van de tellers en leden van het gemeentelijk stembureau, de kiezer en politieke partijen bij het experiment

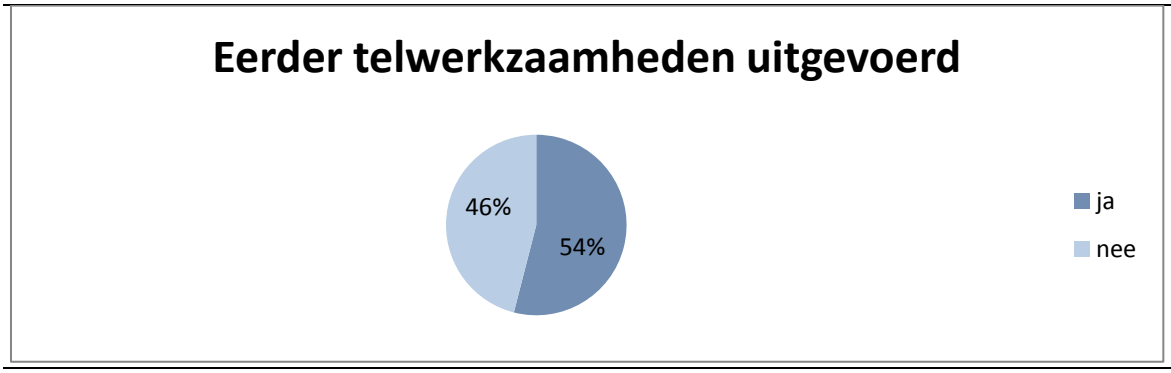
A. Gemeenteraadsverkiezingen

In totaal hebben 158 (van de 250) tellers en leden van het gemeentelijk stembureau een enquête ingevuld over hun ervaring bij het centraal tellen van de stemmen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Van deze groep waren 27 personen aanwezig als lid van het gemeentelijk stembureau en 131 als teller. De resultaten van de enquête worden per vraag op grafische wijze weergegeven.

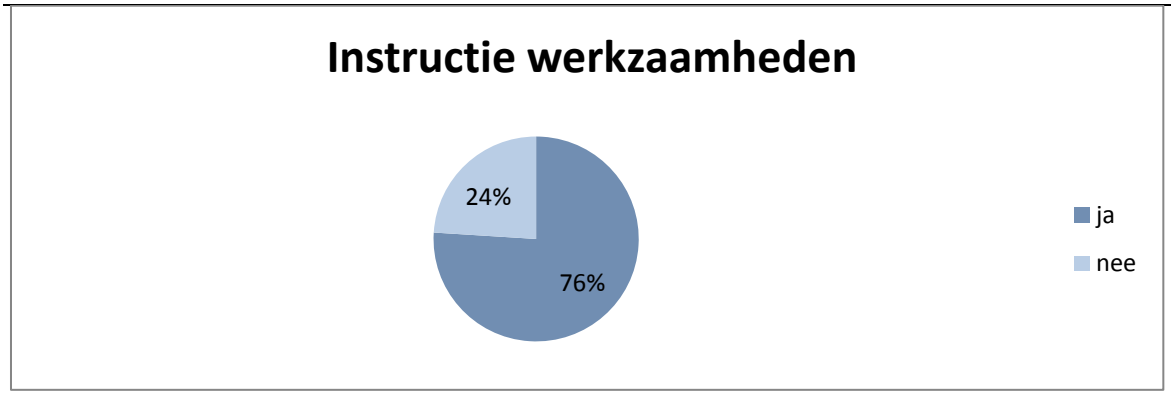
Bent u bij eerdere verkiezingen al eens lid geweest van een stembureau? (n=27)

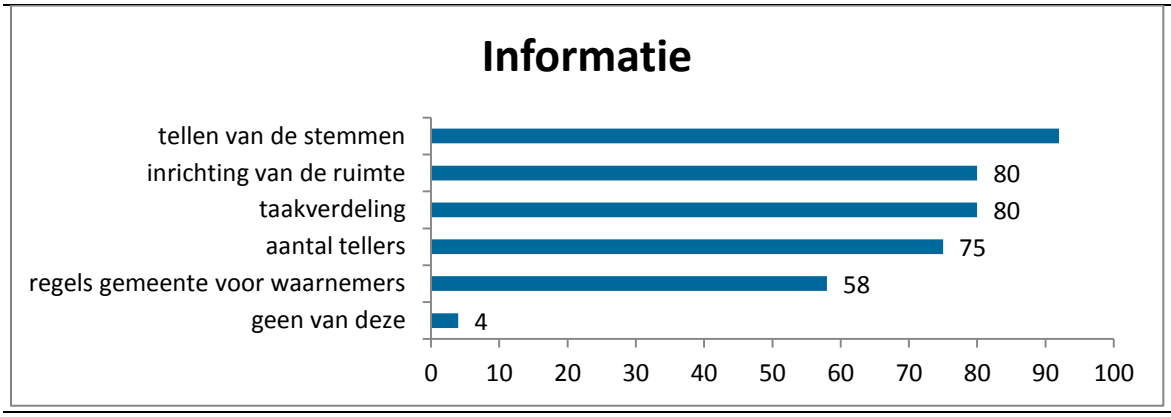
Heeft u bij eerdere verkiezingen telwerkzaamheden uitgevoerd? (n=158)

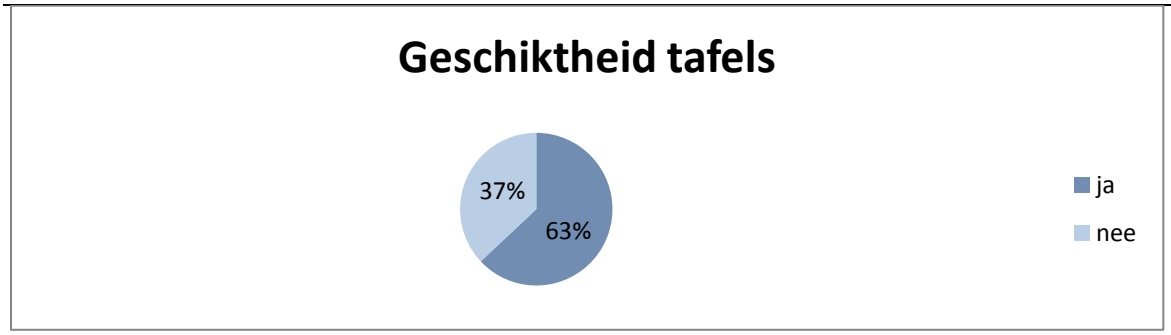
Heeft u voorafgaand aan deze verkiezingen een instructie gevolgd? (n=158)

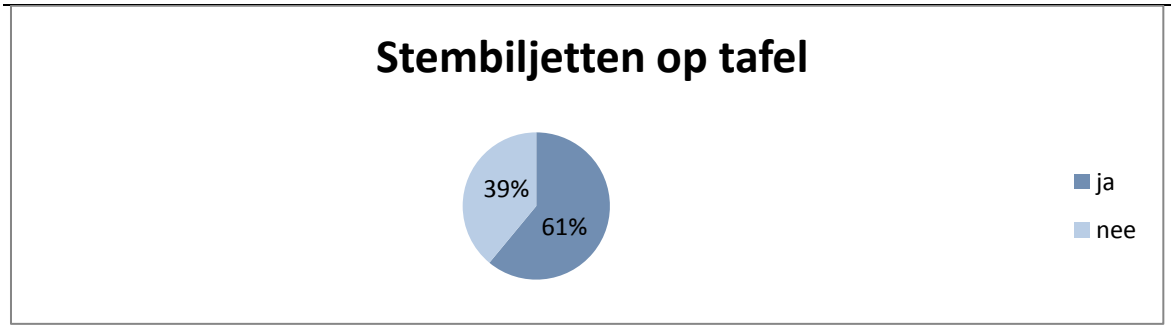
Over welke zaken heeft u informatie ontvangen? (n=158)

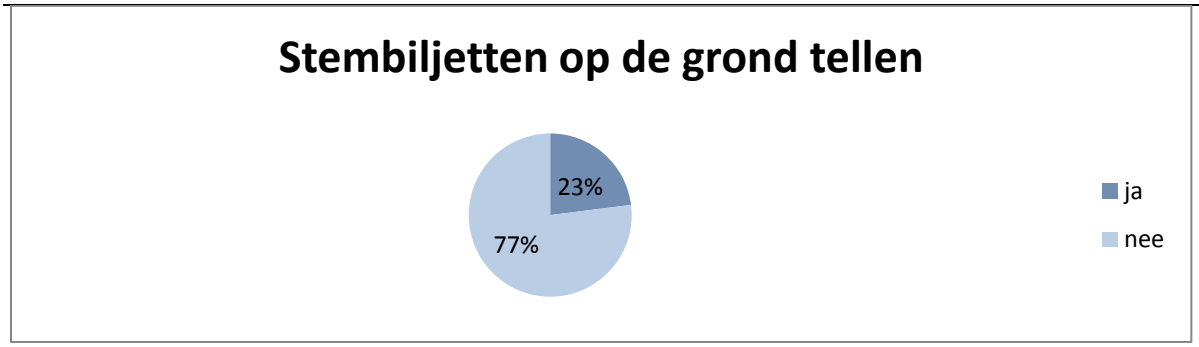
Waren de tafels die werden gebruikt groot genoeg? (n=158)

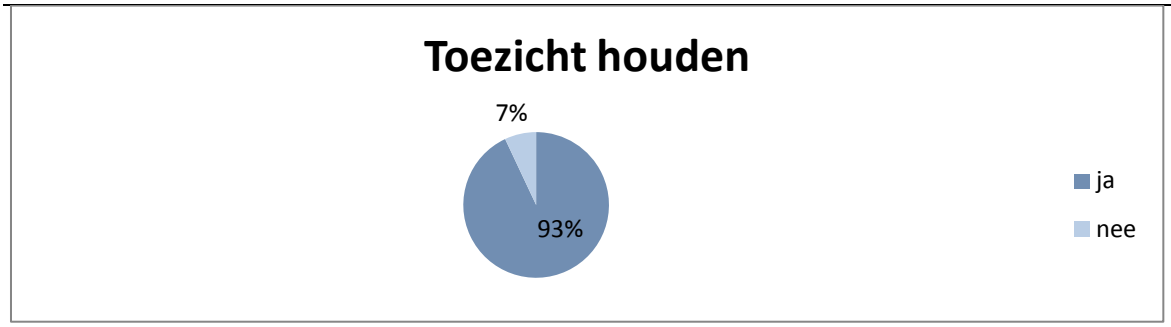
Konden alle stembiljetten tijdens het tellen op tafel worden neergelegd? (n=158)

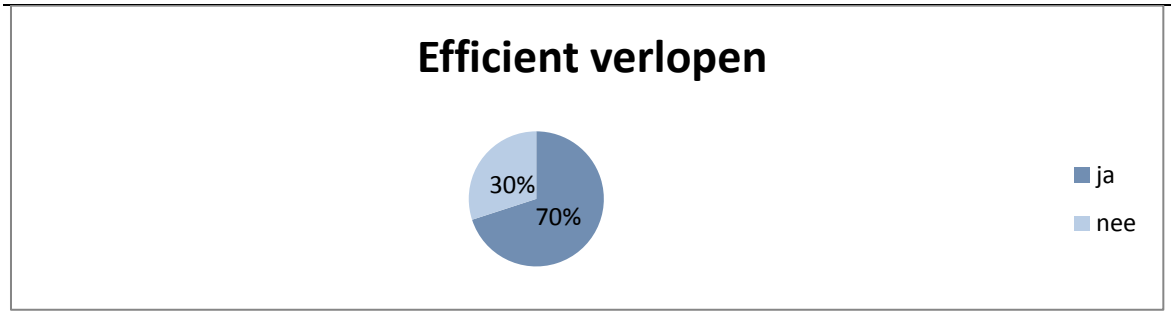
Kwam het voor dat de stembiljetten op de grond werden geteld? (n=158)

Kon u als lid van het gemeentelijk stembureau op een goede manier toezicht houden? (n=27)

Is de centrale telling efficiënt verlopen? (n=158)

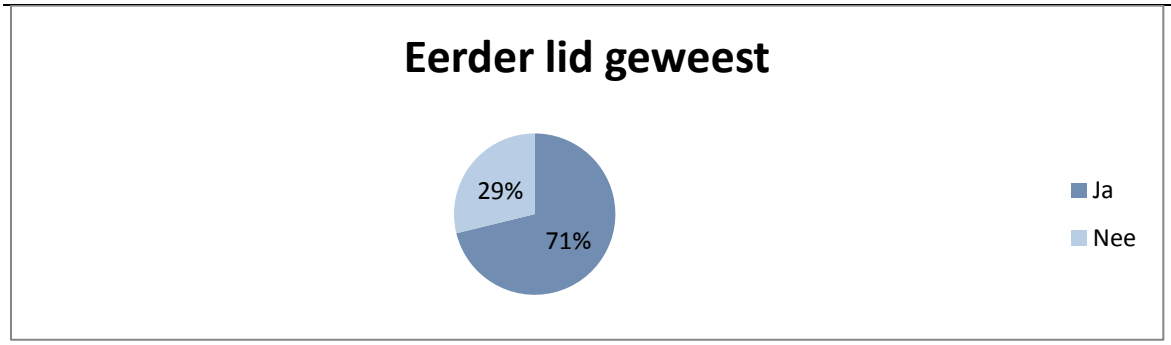

Uit de processen-verbaal blijkt dat geen bezwaren zijn ingediend door aanwezige personen, waaronder kiezers of politieke partijen, gedurende de zitting van het gemeentelijk stembureau. Uit navraag bij de gemeenten blijkt ook dat geen reacties van politieke partijen of kiezers binnengekomen zijn op het experiment met de centrale stemopneming na afloop van het experiment centrale stemopneming bij de betrokken gemeenten. Gedurende de avond en dag bleek de belangstelling van kiezers, politieke partijen en media om de centrale stemopneming bij te wonen zeer gering.

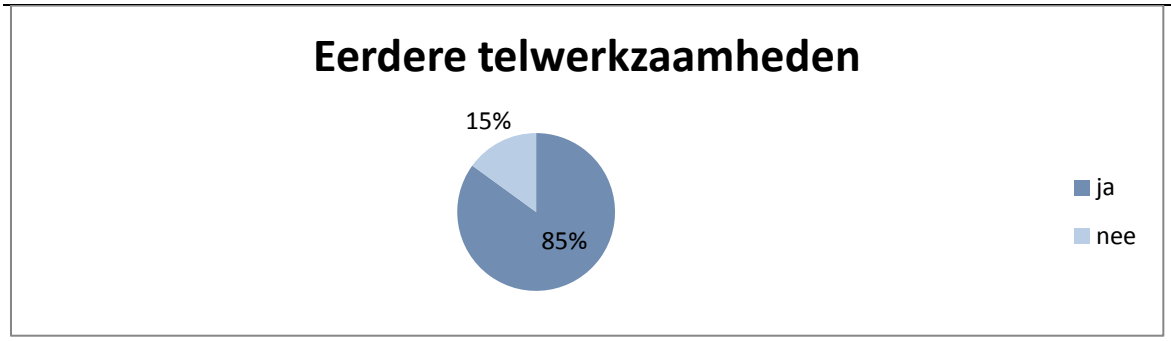
B. Verkiezing van de leden van het Europees Parlement

In totaal hebben 59 (van de 88) tellers en leden van het gemeentelijk stembureau een enquête ingevuld over hun ervaring bij het centraal tellen van de stemmen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen. Van deze groep waren 21 personen aanwezig als lid van het gemeentelijk stembureau en 38 als teller.

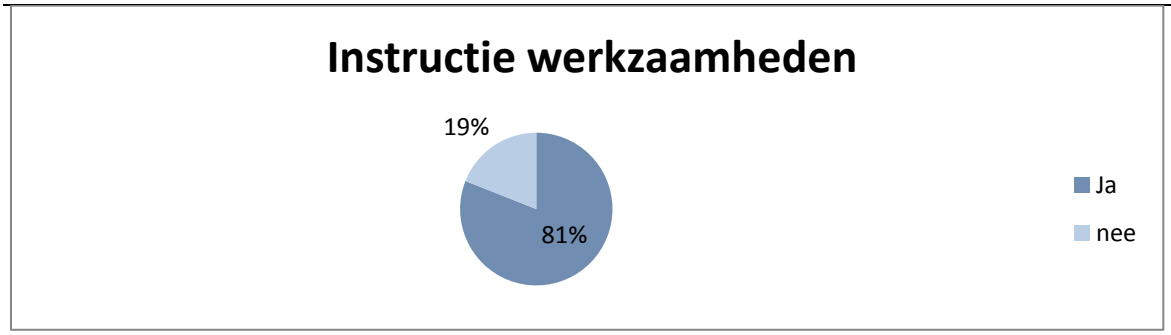
Bent u bij eerdere verkiezingen al eens lid geweest van een stembureau? (n=59)

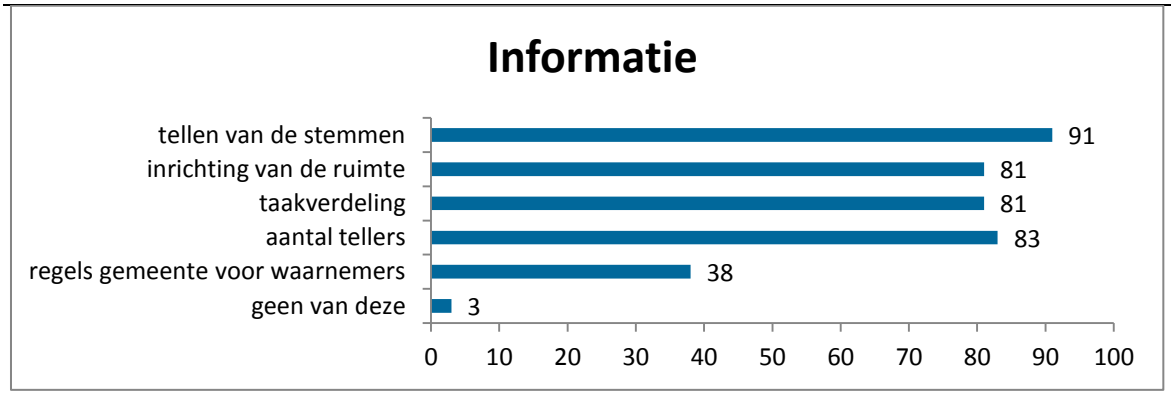
Heeft u bij eerdere verkiezingen telwerkzaamheden uitgevoerd? (n=59)

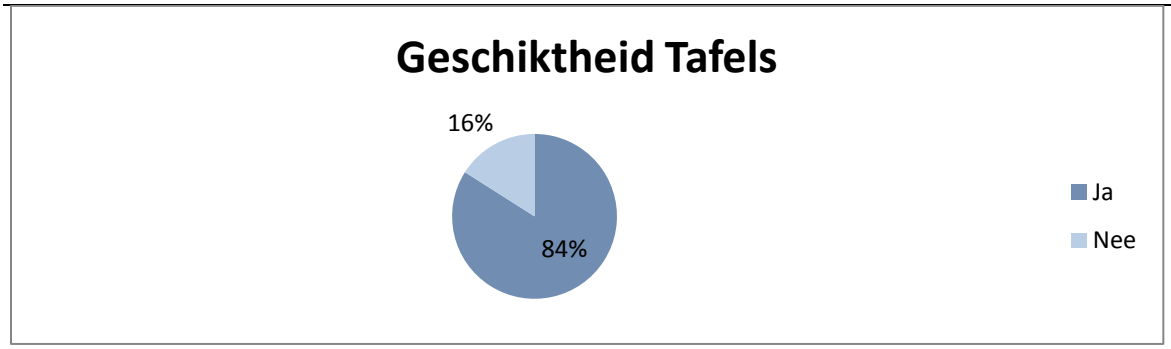
Heeft u voorafgaand aan deze verkiezingen een instructie gevolgd? (n=59)

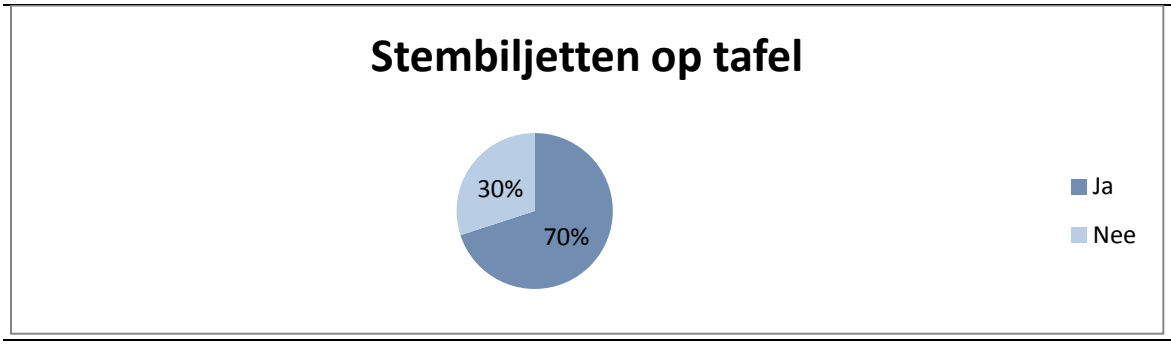
Over welke zaken heeft u informatie ontvangen? (n=58)

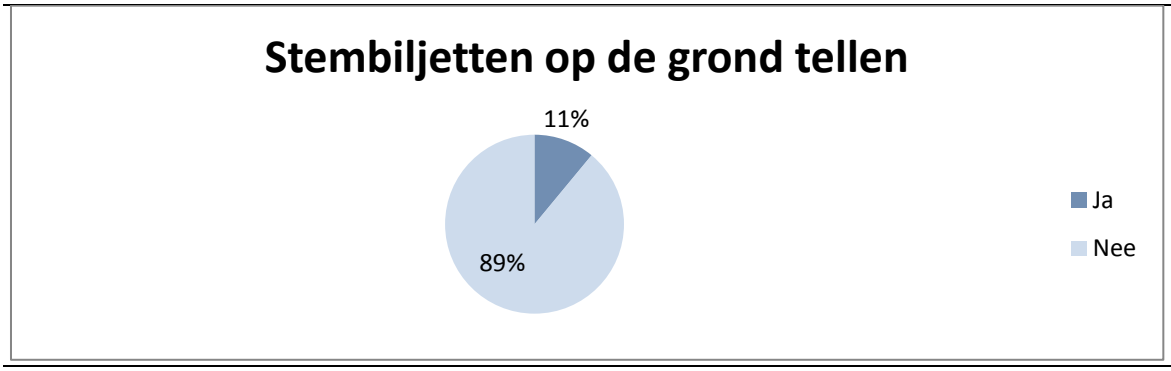
Waren de tafels die werden gebruikt groot genoeg? (n=57)

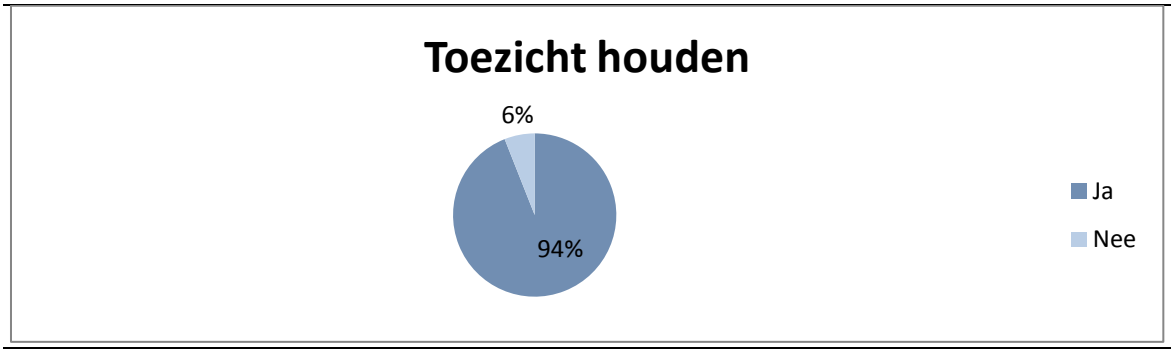
Konden alle stembiljetten tijdens het tellen op tafel worden neergelegd? (n=46)

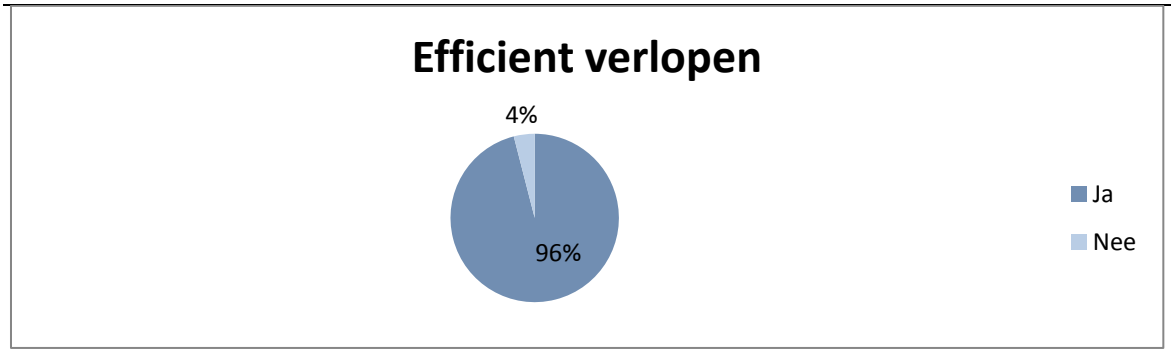
Kwam het voor dat de stembiljetten op de grond werden geteld? (n=57)

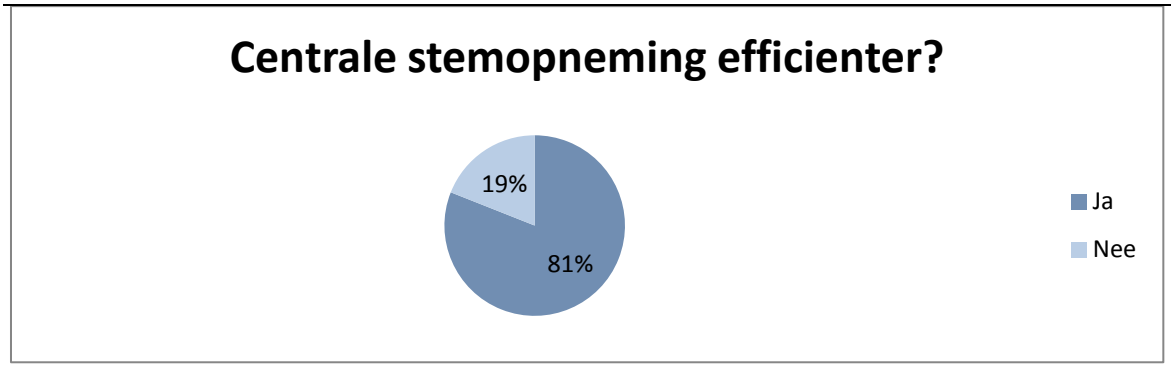
Kon u als lid van het gemeentelijk stembureau op een goede manier toezicht houden? (n=17)

Is de centrale telling efficiënt verlopen? (n=54)

Verliep de centrale telling efficiënter dan de centrale telling tijdens de gemeenteraadsverkiezingen? (n=32)

Uit de processen-verbaal blijkt dat er geen bezwaren zijn ingediend door aanwezige personen, waaronder kiezers of politieke partijen, gedurende de zitting van het gemeentelijk stembureau. Gedurende de dag bleek de belangstelling van kiezers, politieke partijen en media om de centrale stemopneming bij te wonen wederom zeer gering.

V. Administratieve en financiële lasten van het experiment

In drie van de vijf deelnemende gemeenten (Sittard-Geleen, Raalte en Ouder-Amstel) is een draaiboek gemaakt voor het experiment centrale stemopneming. In vier van de vijf gemeenten zijn aparte procesbeschrijvingen gemaakt ten behoeve van het experiment. In de procesbeschrijvingen werd aandacht geschonken aan bijvoorbeeld de telling op lijstniveau op het stembureau, de centrale telling op de centrale tellocatie, het controleren van de stempassen, de taken van het gemeentelijk stembureau en het vervoer van de stembiljetten. In Raalte, Hardenberg en Sittard-Geleen zijn risico-analyses gemaakt ten behoeve van het experiment, waarin de opslag van de stembussen, het vervoer van de stembussen en de ordehandhaving werden opgenomen en mogelijke problemen die zouden kunnen ontstaan bij de centrale stemopneming in beeld zijn gebracht.
De extra kosten die gemaakt zijn voor het experiment centrale stemopneming ten opzichte van de reguliere stemopneming zijn hieronder per gemeente en per verkiezing weergegeven.
Opgemerkt dient te worden dat de centrale stemopneming ook geleid heeft tot financiële besparingen ten opzicht van de reguliere stemopneming in bepaalde gemeenten. In Sittard-Geleen, Ouder-Amstel en Kampen zijn kosten bespaard op de vergoeding van de tellers in de stembureaus omdat de stemopneming daar beperkt bleef tot een telling op lijstniveau.

A. Gemeenteraadsverkiezingen 19 maart 2014

Gemeente Ouder-Amstel

	Kosten (in euro's)
Vergoedingen tellers , 13 x € 25,00	375,00
Medewerkers buitendienst, 4,5 uur x 2 medewerkers à € 46,04	414,36
Gebruik transportauto buitendienst, 4,5 uur à € 9,40	42,30
Totale kosten	**€ 831,66**

Gemeente Raalte

	Kosten (in euro's)
32 meeruren 4 chauffeurs en 'salaris' 4 bijrijders	1.504,00
40 meeruren collega-telleiders	3.400,00
80 meeruren Manager Burgerzaken	9.040,00
136 meeruren Senioren Burgerzaken	10.880,00
Beveiliging toegang tellocatie	200,00
Huur sporthal	1.734,00
Huur teltafels	772,50
Huur transportbusjes	879,15
Kantoorartikelen (hesjes)	25,27
Kantoorartikelen (Pritt-rollers)	16,00
Catering tellocatie	380,30
'salaris' tellers € 30	2.100,00
Toegangspassen voor tellocatie	29,88
Vergoeding in euro's één collega telleider	30,00
Totale kosten	**€ 30.991,10**

Gemeente Kampen

	Kosten (in euro's)
Ophalen van de stembussen	998,25
Catering 20 maart	356,16
Bewaking stembussen, 8,5 uur x € 39,81	338,39
Telvergoeding externen, 16 x € 40,-	640,00
Voorbereiding experiment, 78 uur à € 72,- (uurtarief gemeente)	5.616,00
Tellen op 20 maart, 168 uur à € 72,- (uurtarief gemeente)	12.096,00
Subtotaal	20.044,80
Af : Vergoeding extra externe tellers bij reguliere stemopneming, 38 x €30,-	1.140,00
Totale kosten	**€ 18.904,80**

Gemeente Sittard-Geleen

	Kosten (in euro's)
Servies	320,08
Aanvoerdersband	379,20
Catering	3.240,75
Huurmeubilair	3.368,64
Dienstverlening verkiezingen (manuren en auto's)	3.260,35
Schoonmaakonderhoud v. locatie	389,79
Telvergoeding 75 medewerkers	30.904,50
Centrale stemopneming voorbereiding 120 uur a € 66,00	7.920,00
Totale kosten	**€ 49.783,31**

Gemeente Hardenberg

	Kosten (in euro's)
Stemmentellers	21.060,00
Transport personeel en tractie	5.822,75
Overige kosten	971,18
Voorbereiding algemeen	4.128,00
Voorbereiden transport en logistiek	967,50
Formulieren en drukwerk maken	1.247,00
Samenstellen c.a. GSB	688,00
Samenstellen c.a. Telteams	2.408,00
Evaluatie en afronding	1.548,00
Totale kosten	**€ 38.840,43**

B. Verkiezing van de leden van het Europees Parlement 22 mei 2014

Ouder-Amstel

	Kosten (in euro's)
Vergoeding voor tellers, 52 uur a € 37,42	1.945,84
Medewerkers buitendienst, 3 uur x 2 medewerkers à € 46,04	276,24
Gebruik transportauto buitendienst, 3 uur à € 9,40	28,20
Totale kosten	**€ 2.250,28**

Kampen

	Kosten (in euro's)
Ophalen van de stembussen	998,25
Catering 26 mei	356,16
Telvergoeding externen, 34 x € 40,00	1.360,00
Voorbereiding experiment, 32 uur à € 72,00 (uurtarief gemeente)	2.304,00
Tellers, 88 uur à € 72,00 (uurtarief gemeente)	6.336,00
Subtotaal	11.354,41
Af: vergoeding extra externe tellers bij reguliere stemopneming: 38 x € 30,00	1.140,00
Totale kosten	**€ 10.214,41**

Raalte

	Kosten (in euro's)
14 meeruren 4 chauffeurs	658,00
Huur transportbusjes	683,82
Lunch telteam	206,40
'salaris' tellers € 65	1.560,00
48 meeruren collega-telleiders	3.216,00
Vergoeding 4 bijrijders	120,00
Totale kosten	**€ 6.444,22**